

Ks. Nęcek - Struktury ze str. 20

Istotną cechą charakteryzującą struktury grzechu jest ekspansja kultury antysolidarystycznej. Szerzy się ona – jak przypomniał Jan Paweł II – wskutek „oddziaływania silnych tendencji kulturowych, gospodarczych i politycznych, wyrażających określoną koncepcję społeczeństwa, w której najważniejszym kryterium jest sukces”. Jedną z podstawowych struktur zła jest korupcja.

Samo słowo „korupcja” oznacza zepsucie i uwiedzenie. Korupcja jest działaniem wymuszającym zmianę postępowania tych, którzy powinni podejmować określone decyzje zgodnie z ustanowionym prawem. Korupcja jest zaprzeczeniem prawdy w relacjach między ludźmi i formą niesprawiedliwości. Jest zaprzeczeniem wolności, gdyż nie ma wolności bez prawdy.

Chodzi o to, że wolność – jak zauważył przed Bramą Brandenburską Jan Paweł II – jest zagrożona tam, gdzie ludzie ograniczają swoje działanie jedynie do kręgu własnego życia i nie są w stanie bezinteresownie służyć innym. Tym sposobem organizm państwowy, który jest zainfekowany korupcją, powoduje, że zainteresowanie nią wzrasta. Skorumpowany urzędnik nawiązać musi wiele kontaktów korupcyjnych, aby osiągnąć zyski.

Dlatego w encyklice „Centesimus annus” papież podkreślił, że korupcja jest zaprzeczeniem prawa uczestnictwa obywateli w życiu społecznym, gdyż utrudnia legalny udział w sprawowaniu władzy i uniemożliwia równoprawne korzystanie ze wspólnie wyprodukowanych dóbr.

Układ korupcyjny jest szkodliwy, gdyż jego uczestnicy angażują się nie w poprawę organizacji życia społecznego i rozwoju firm, lecz marnują siły na to, aby ustawić się w korzystniejszej sytuacji, niesprawiedliwie w stosunku do innych. Korupcja zatacza coraz szersze kręgi, a ludzie skorumpowani próbują wciągnąć w układ wszystkich, gdyż nieskorumpowany staje się wyrzutem sumienia i zagrożeniem dla skorumpowanych.

Odpowiedzialność człowieka

Zjawisko korupcji jest trudne do udowodnienia. Chodzi o to, że jedni, dysponujący wiedzą o korupcji, nie przejawiają większego zainteresowania uzdrowieniem sytuacji, a ci, którym na uzdrowieniu zależy, trzymani są jak najdalej od źródeł informacji. W ten sposób korupcja – jako struktury grzechu – naraża na szkody dobro wspólne, bowiem to, co powinno być przeznaczone na cele publiczne, przeznaczone jest na cele prywatne lub wprost przestępcze.

Przezwyciężanie grzechu społecznego i struktur zła jest obowiązkiem każdego człowieka. Należy podkreślić, że struktury grzechu tworzą się z grzechów osobistych. Z tej racji nie zwalniają one człowieka z odpowiedzialności za grzechy osobiste. Często odpowiedzialność tę zaostwiają. Warto dodać, że człowiek jest odpowiedzialny za zaniedbanie sprzeciwu wobec struktur grzechu, a także za opieszałość w ich zwalczaniu.

Życie w strukturach grzechu w żaden sposób nie zwalnia od odpowiedzialności moralnej za postępowanie człowieka. Odpowiedzialność moralna jest przede wszystkim odpowiedzialnością osobistą, a grzech ma osobisty charakter. Człowiek wierzący nie może nigdy przyjmować postawy obojętnej wobec struktur zła. Przykazanie miłości Boga i bliźniego zobowiązuje do przeciwstawiania się wszelkim ich przejawom. Dlatego warto zwrócić uwagę na ulepszenie prawa i wzywanie do nawrócenia.

Nieustannie poprawianie prawodawstwa jest drogą do usuwania z życia społecznego struktur grzechu. Chodzi o to, że jeśli prawo jest złe, nie należy jedynie apelować do indywidualnego

poczucia moralności osoby ludzkiej, lecz nade wszystko stworzyć dobre prawo i z konsekwencją je egzekwować. Oczywiście nie da się stworzyć prawa doskonałego, które przewodzi wszystkie sytuacje zachodzące w życiu człowieka.

Pojawia się z pewnością możliwość wykorzystywania luk w prawie. Jednak korzyści osiągane dzięki lukom prawnym i poruszanie się na przedpolu prawa na dłuższą metę nie opłacają się. Chodzi o to, że zaufanie społeczne zdobywa się na podstawie klarownej postawy wobec prawa. Komu chodzi o zaufanie pośród ludzi, ten nie może wchodzić w niejasną rzeczywistość luk prawnych, gdyż może zostać posądzony o działanie ze szkodą na rzecz dobra wspólnego.

Prawodawstwo państwowe ma zapewnić obywatelom poszanowanie podstawowych praw osoby. Państwo tylko wtedy jest państwem praworządnym, kiedy prawo swoją mocą wiąże nie tylko rządzących, ale także rządzących. Sensem i celem udoskonalania prawodawstwa jest realizacja dobra wspólnego, które polega na zagwarantowaniu wszystkim obywatelom – poprzez sprawiedliwe prawa – warunków życia godnych człowieka.

Wezwanie do nawrócenia

Jednak samo doskonalenie prawa nie wystarczy. Człowiek jest istotą inteligentną. Potrafi skutecznie obejść prawo Boże, prawo kościelne i prawo cywilne. Potrafi sobie także wspomniane obejście prawa dobrze wytłumaczyć.

Grzech strukturalny sumuje grzechy osobiste. Walka ze złem nie wyczerpuje się w fackie likwidacji złych struktur, lecz wymaga także indywidualnego i wewnętrznego nawrócenia. Chodzi więc o odwoływanie się do moralnych i duchowych zdolności człowieka, by doprowadzić do zmian społecznych, które służyłyby osobie.

Jan Paweł II, widząc konieczność odnowy moralnej i zauważając, że podobnie sprawy widzą także ludzie luźno związani z Kościołem – podkreślił, że „przeszkody stojące na drodze pełnego rozwoju nie są przeszkodami jedynie porządku ekonomicznego, lecz zależą od najgłębszych postaw, które dla ludzkiej osoby przedstawiają wartość absolutną. Dlatego można oczekiwać, że ci, którzy w takim czy innym wymiarze są odpowiedzialni za „życie bardziej ludzkie” wobec innych, czerpiąc lub nie czerpiąc natchnienie z wiary religijnej, w pełni zdają sobie sprawę z pilnej konieczności przemiany postaw duchowych, które określają stosunki każdego człowieka z sobą samym, z bliźnim, ze wspólnotami ludzkimi”.

Wezwanie do nawrócenia jest więc wezwaniem do zmiany kierunku życia. Oznacza to zadośćuczynienie i naprawienie zła.

Autor jest rzecznikiem prasowym archidiecezji krakowskiej i wykładowcą nauki społecznej Kościoła i dziennikarstwa na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. □

Pogonowski - Debata ze str. 19

Ekonomiki w Moskwie, prof. Jewgienija Jasina, Rosjanom trudno przyznać się do winy, „ponieważ w Rosji cena życia ludzkiego zawsze była niższa niż w innych krajach Europy”. Wspomniał przy tym niedawną akcję ku pamięci represjonowanych przy głazie sołowieckim w Moskwie, gdzie od rana do wieczora ludzie czytali listę zamordowanych. - Tam wymieniano też liczby, w samej Moskwie w latach 1937-38 rozstrzelano 300 tys. osób - powiedział Jasin. Zwrócił uwagę, że wśród ofiar byli m.in. Polacy, którzy w latach 30. uwierzyli w komunizm i przyjechali do sowieckiej Rosji „budować nowy świat”.

W jego ocenie, obecną ekipę rządu Federacji Rosyjskiej w polityce zagranicznej charakteryzuje „psychologia służb specjalnych”. Jak tłumaczył, władza w Rosji nie chce nawiązywać do idei pojednania między narodami, którą na początku lat 90. próbował wcielić w życie ówczesny prezydent Rosji Borys Jelcyn. - Teraz rosyjscy politycy wolą mówić, że na całym świecie relacje między krajami są egoistyczne i nieprzyjemne. Mówią, że każdy dba o własne interesy i chce krzywdzić sąsiadów - podkreślił rosyjski ekonomista.

Jasin zwrócił także uwagę, rosyjskiej elicie trudno zmienić mentalność wielu Rosjan przywiązanych do komunistycznej tradycji. - To trudne zadanie do spełnienia: jak pozbyć się 7 listopada i święta wielkiej rewolucji październikowej tak, by nie pozbawić swoich współobywateli możliwości dodatkowego wypoczynku i dodatkowego wypicia wódki z tej okazji - powiedział.

Przypomniał także słowa znanego rosyjskiego historyka Wasilija Kluczewskiego, według którego „Rosjanie, to naród imperialny i innym być nie może”. - W rosyjskiej rzeczywistości już od czasów cara Piotra Wielkiego ukształtowały się dwie umiejętności: umiejętność bycia żołnierzem i urzędnikiem. Innych użytecznych umiejętności w Rosji jakoś nie widać - mówił Jasin.

Z kolei członek Rady Prezydenckiej przy Borysie Jelcynie i jego doradca ws. Czechenii, politolog prof. Emil Pain powiedział, że uzasadnianie polityki dawnymi wydarzeniami historycznymi jest cechą autorytarnych reżimów. - Praktycznie zawsze przyjdzie do władzy reżimów autorytarnych towarzyszy konieczność oparcia się na historii. (...) Putin doszedł do konstatacji o szczególnej historii, ponieważ trzeba było usprawiedliwić szczególną „suwerenną demokrację” - uważa Pain. Dodał, że podobną taktykę stosował gen. Francisco Franco w Hiszpanii oraz gen. Augusto Pinochet w Chile.

Jeśli widzicie polityka, który operuje tradycją, historią, to znaczy, że ma znaczny zasób tendencji autorytarnych. Prześledźcie retorykę Saakaszwilego (prezydent Gruzji), prześledźcie retorykę Lecha Kaczyńskiego - to już wasza sprawa - i zobaczcie, jaki jest dany polityk - dodał rosyjski politolog.

W jego opinii, organizowanie konferencji służących polsko-rosyjskiemu porozumieniu ws. historii jest szczególnie ważne dla Rosjan, którzy niewiele wiedzą o Polsce i jej problemach. - Polska bardziej boi się Rosji, bo Rosja jest większa od Polski, Polska bardziej zależy od Rosji ze względu na ropę i gaz, niż Rosja od Polski. Dlatego zrozumiałe jest, że w Rosji o Polsce ludzie nie wiedzą w ogóle nic - tłumaczył profesor.

Pytany o to, czego oczekują Rosjanie od Polaków, Pain powiedział, że najważniejszą sprawą jest nieuleganie dogmatyzmowi. - To jedna z bolączek spuścizny systemu komunistycznego w krajach postsowieckich: jest jedna prawda, jedyna prawdziwa i innej nie ma. Tego powinni unikać wszyscy, którzy przeżyli ten system - uważa politolog.

Debatę „Stół Polsko-Rosyjski”, która odbyła się już po raz trzeci,

Latus - Made in Poland ze str. 20

in Poland” za patriotyczne.

Przez wiele lat było tak w USA. „Buy American” było nośnym hasłem. Dziś, nawet jeśli jeszcze obywatele tego kraju odczuwają dumę, mieliby kłopoty z jej okazaniem – nie bardzo mieliby co kupić. Pontiac montowanego w Kanadzie? Toyotę składaną w Karolinie Południowej? Aparat Kodak robiony w Chinach? Komputer Dell wyprodukowany na Tajwanie?

Oprócz dumy narodowej Polaków, z której trochę się cieszę, a trochę śmieję (każda duma narodowa ma w sobie coś żalostnego), kupowaniu tego, co „nasze”, sprzyja też zwiększona świadomość społeczeństwa. Polacy więcej teraz podróżują, więcej oglądają świata w telewizji i czytają o nim w prasie. Nie porównują tylko rzeczy – przyjrząwszy się dobrze stylowi życia narzucanemu przez Zachód, jakby postanowili ostatnio zachować pewne elementy polskiej tradycji i obyczajowości. Wolniej, bliżej natury – te hasła, tak dziś modne, skłaniają zarazem do kupowania Nalewki Babuni, jajek, truskawek i twarogu „od chłopca”, mebli z naturalnego drewna, marynarki z czystej wełny, małowrażowego, skromnego samochodu. To wszystko sprzyja polskiemu producentom, którzy nigdy nie byłiby w stanie znaleźć się w światowej awangardzie, gdy idzie o zaawansowane technologiczne i skalę produkcji.

Te lubiane przez Polaków wyroby mają wreszcie szansę na podbicie świata. No, może przesadziłem z tym podbojem – na zauważenie. Pomysły już są, wzornictwo się poprawiło tudzież jakość, nawet opakowanie. Najważniejszy teraz wydaje się marketing – przekonanie zagranicznych nabywców, że to, co polskie, może być dobre, ładne, warte swojej ceny.

Spokorniałem – nie oczekuję już, że Polska produkować będzie rakiety, supertankowce, mikroprocesory i mercedesy. Nie produkuje ich większość państw. Ale skoro mała Finlandia podbiła świat swoimi telefonami komórkowymi, Australia – winem i wełną, a Holandia – serem i piwem, my też mamy szansę na takie swoje nisze.

Mam nadzieję, że właściwa przedsiębiorcom ludzka żądza zysku, w połączeniu ze sprzyjającą sytuacją międzynarodową i – niezwykle u Polaków – przychylnym optymizmem, wreszcie przyniesie takie owoce. □

Jan

**Concrete Contractor
Residential or Commercial
(37 years experience)**

Concrete Driveways, Patios
Stamp Concrete
Brick, Stone, Flagstone,
Sidewalks, Curbs
Retaining walls, Block walls
Remodel swimming pools
Waterfalls, Pool decks

No job too small
Contractor License # 501466
(818) 362-4662 or 378-6121 ©

Mówimy po polsku

Zakład Pogrzebowy (323) 681-0776 - (626) 793-7159

Oferujemy pełen zakres usług związanych ze zgonem. Przygotowanie pogrzebu, możliwość kremacji zwłok. Msza pogrzebowa w języku polskim, pogrzeb na polskim cmentarzu, stypa. Zawiadom nas, a my zajmiemy się przygotowaniem i formalnościami.

Cabot & Sons Mortuary Catholic Funeral Directors Serving the community since 1921

We offer funeral arrangements with Mass in the Polish language, cremation or burial at a gravesite in the Polish section of a cemetery.

zorganizowała Fundacja Centrum Prasowe dla Krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Jak powiedział jej prezes, publicysta i pisarz Stefan Bratkowski, celem debaty jest wypracowanie drogi do porozumienia między inteligencją polską i rosyjską. □